

تحلیل ساختار فضایی در آمایش سرزمین

* نگاهی به گذشته

تفکر اقتصادی به جای توجه به منابع طبیعی و طبیعت

– فیزیوکراتها

– سرمایه، نیروی کار و به اضافه زمین به عنوان منابع اصلی رفاه در اقتصاد

در دوره بعد از جنگ جهانی دوم: رفاه نتیجه عوامل درونداد مثل نیروی کار، سرمایه، فناوری و زمین

– لحاظ کردن زمین به عنوان بخشی از سرمایه

بروز محدودیتها در روند رشد اقتصادی و توجه بیش از پیش مطالعات اقتصادی آمایش سرزمین و جنبه های فضایی – محیطی اقتصاد در دهه های اخیر

• گزارشهای بانک جهانی

• رویکرد محیطی به عنوان یک فرایند انقلابی که در آن نقش محیط در رابطه با وضعیت اجتماعی و اقتصادی حاکم بر آن تعریف می شود.

فرایند انقلابی رویکرد محیطی می تواند در ۵ سطح تعریف شود:

- ۱- کاهش کارایی محیطی به عنوان یک پدیده کم اهمیت و فرعی (Side Effect)
- ۲- کاهش کارایی محیطی به عنوان یک پدیده هزینه بر (Cost Factor)
- ۳- محیط به عنوان یک مسئله حاشیه ای (Boundry Condition)
- ۴- محیط به عنوان عامل تعیین کننده رویکردها (Policy-Determining Factor)
- ۵- محیط به عنوان هدف (Objective)

— درجه تکامل این فرایند بستگی به شرایط فرهنگی، اجتماعی و سیاسی و نوع چالشهای محیطی دارد.

-جایگاه آمایش سرزمین در کدام یک از مراحل فوق می گنجد.

⑤ مسئله:

کاهش ویژگی های مثبت محیط زیست و افزایش آلودگی آن:

تغییرات اقلیمی، جنگل زدایی، بیابان زایی، و در کل کاهش تنوع زیستی

جمعیتی بیش از پیش فزاینده بر سرزمینی بیش از پیش کاهش یابنده

کاهش امنیت

• ریشه بحران: رشد جمعیت!؟ ریشه های فرهنگی!؟ فشارهای اقتصادی!؟ و ...

• راهکارهای مبارزه:

برگزاری کنفرانس ها، سمینارها و گرد هم آیی ها

مؤلفه ها

الگوها و نظم فضایی فرایندهای طبیعی
الگوها و نظم فضایی فرایندهای اجتماعی
شکل گیری مراکز زیست و فعالیت
روند حاکم بر جابجایی جمعیت
نظام شهری و روستایی
نظام خدمات رسانی
شبکه ها و تأسیسات زیربنایی

الگوهای ساختار فضایی
(فرایند شکل گیری)

Regulating

1. Atmospheric and oceanic processes (e.g. dynamic circulations; atmospheric chemistry; air quality and climate regulation; hydrological cycle).
2. Terrestrial processes (e.g. rock cycle; carbon and other biogeochemical cycles; carbon sequestration, storage and climate regulation; geomorphological processes; natural hazard regulation; erosion regulation).
3. Flood regulation (e.g. infiltration; barrier islands, river levees, sand dunes, floodplains).
4. Water quality regulation (e.g. soil and rock as natural filters).

Supporting

5. Soil processes (e.g. weathering; soil profile development) and soil as a growing medium.
6. Habitat provision (e.g. dynamic habitats, caves, limestone pavements, cliffs, saltmarshes).
7. Land and water as a platform for human activity (e.g. building land, waves, tides).
8. Burial and storage (e.g. human and animal burial; municipal landfill; radioactive waste storage; oil and gas reservoirs; carbon capture and storage; water storage in aquifers, lakes, glaciers, reservoirs).

Cultural

16. Environmental quality (e.g. local landscape character; therapeutic landscapes for health and well-being).
17. Geotourism and leisure (e.g. spectacular mountain views; outdoor recreation; rock climbing; fossil collecting).
18. Cultural, spiritual and historic meanings (e.g. folklore; sacred sites; sense of place).
19. Artistic inspiration (e.g. geology in sculpture, literature, music, poetry, painting).
20. Social development (e.g. local geological societies; volunteering; field trips).

ABIOTIC ECOSYSTEM SERVICES

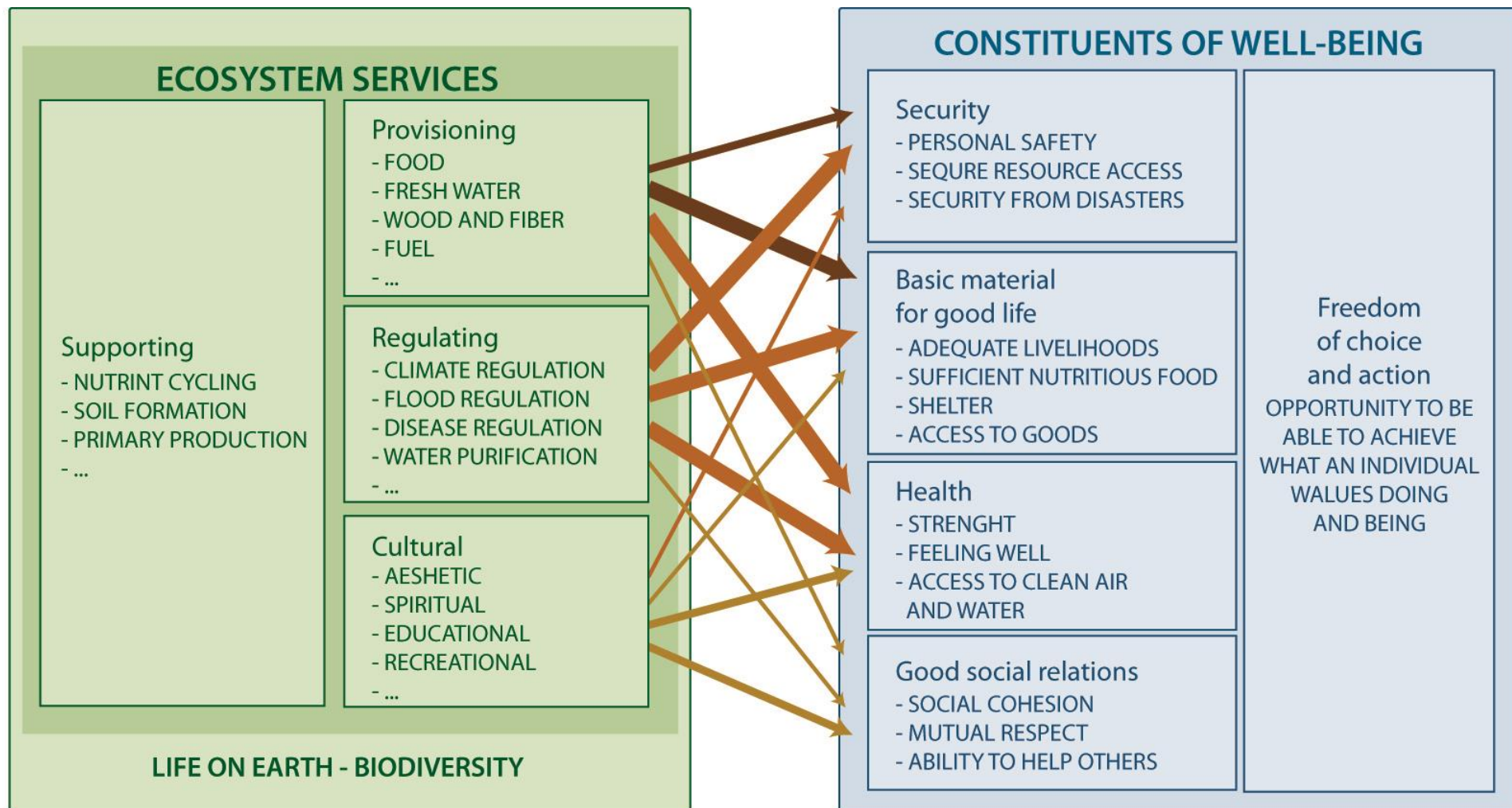
Provisioning

9. Food and drink (e.g. freshwater and mineral water; salt; geophagy).
10. Nutrients and minerals for healthy growth.
11. Fuel (e.g. coal, oil, gas, uranium; geothermal and hydroelectric energy; tidal, wave and wind power).
12. Construction materials (e.g. stone, brick, aggregates, steel, cement, bitumen, slates, glass).
13. Industrial minerals (e.g. fertilisers, pharmaceuticals, metals, alloys).
14. Ornamental products (e.g. gemstones, precious and semi-precious metals).
15. Fossils.

GEODIVERSITY

Knowledge

21. Earth history (e.g. evolution of life; extinction; origin of landforms; palaeoenvironments).
22. History of research (e.g. early identification of unconformities, fossils, igneous rocks).
23. Environmental monitoring and forecasting (e.g. baseline studies for climate and pollution research; ice cores; sea-level change).
24. Geoforensics.
25. Education and employment (e.g. sites for field trips and professional training; employment in geoparks).

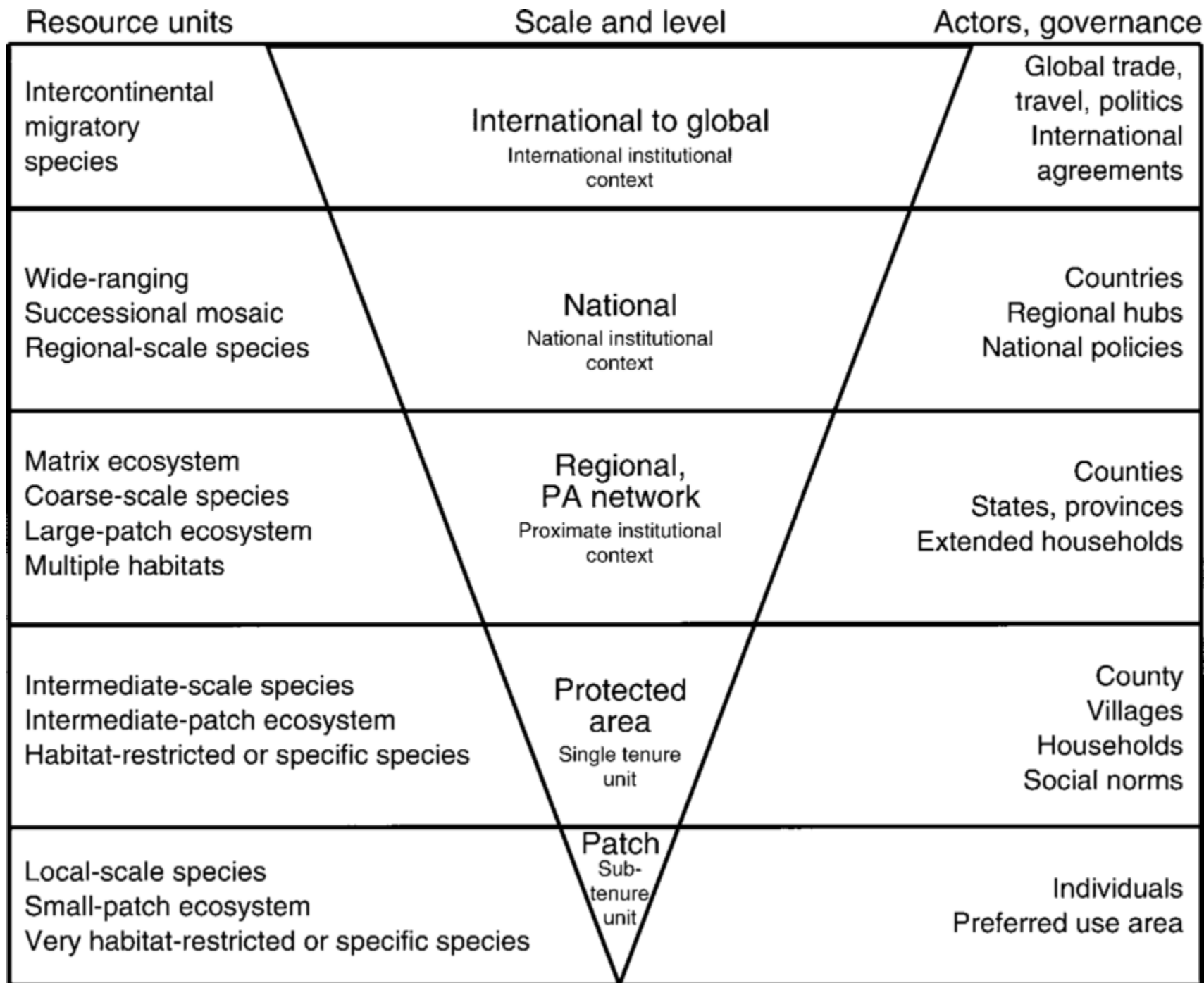

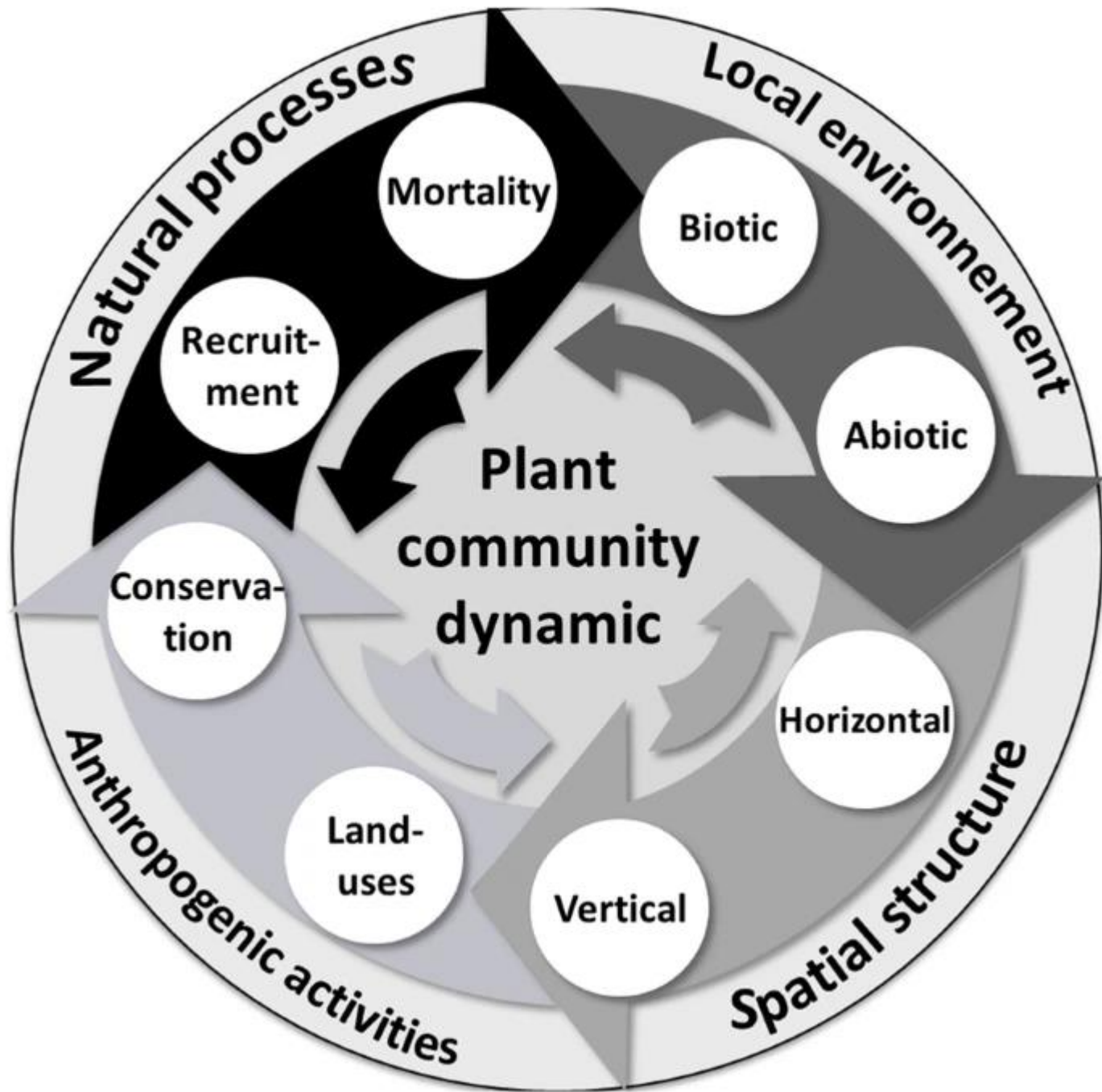
Arrow's color
potential for mediation by socioeconomic factors

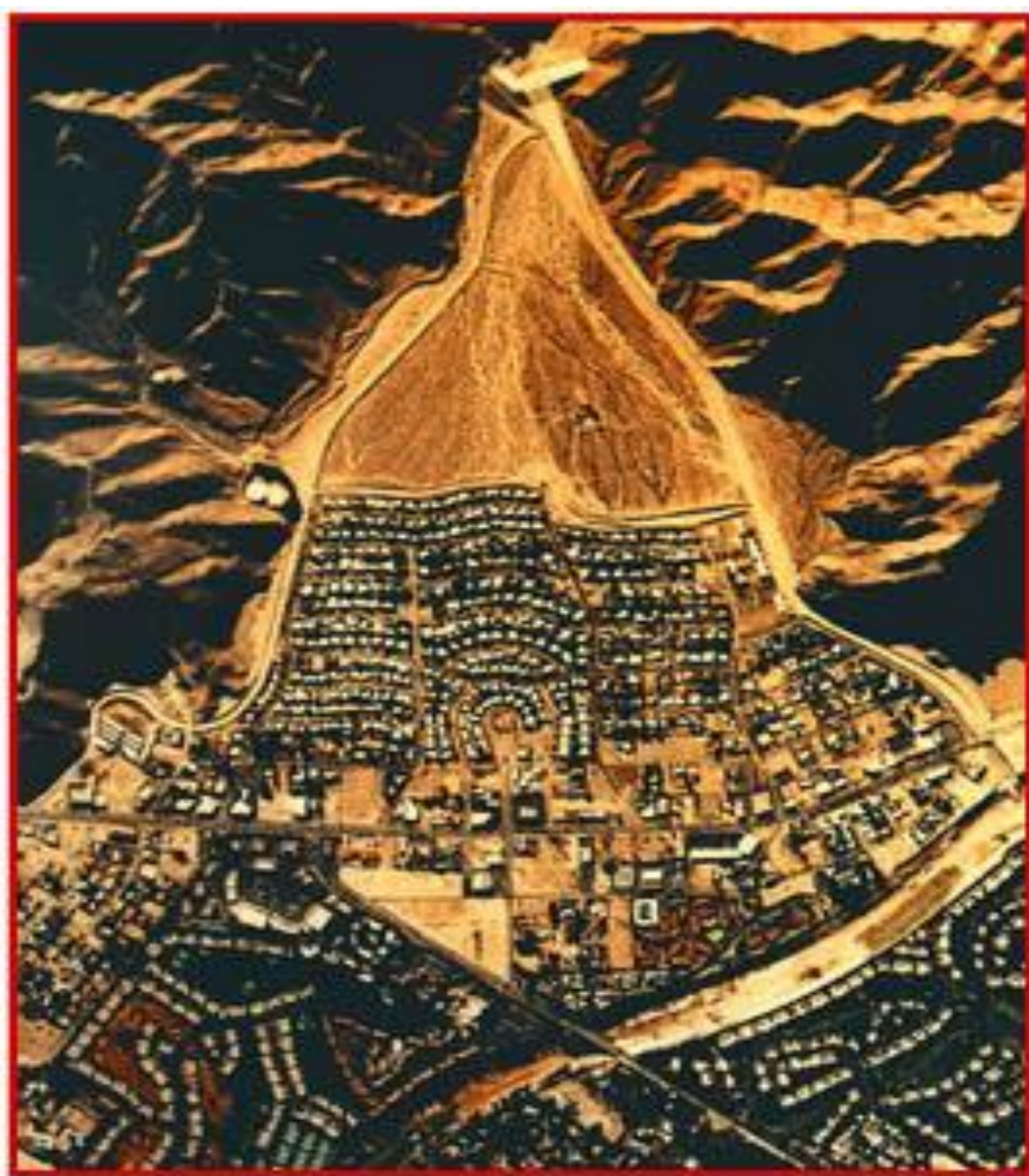
High
Medium
Low

Arrow's width
intensity of linkages between ecosystem services and human well-being

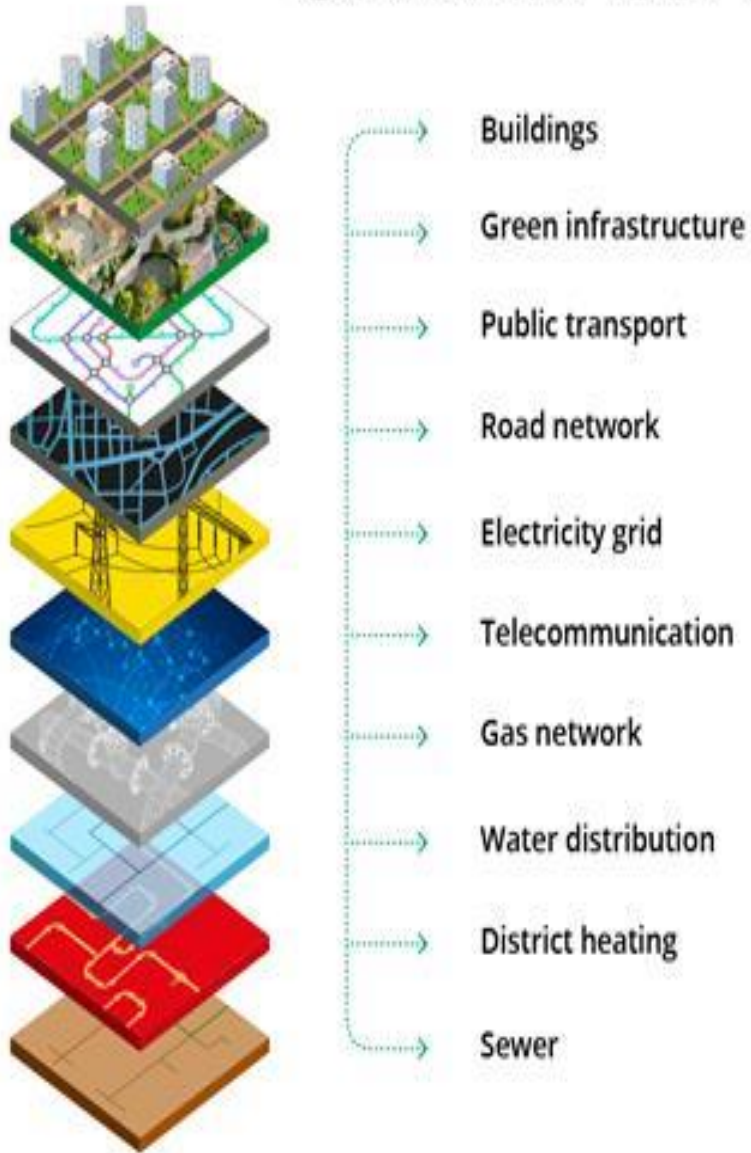
Strong
Medium
Weak

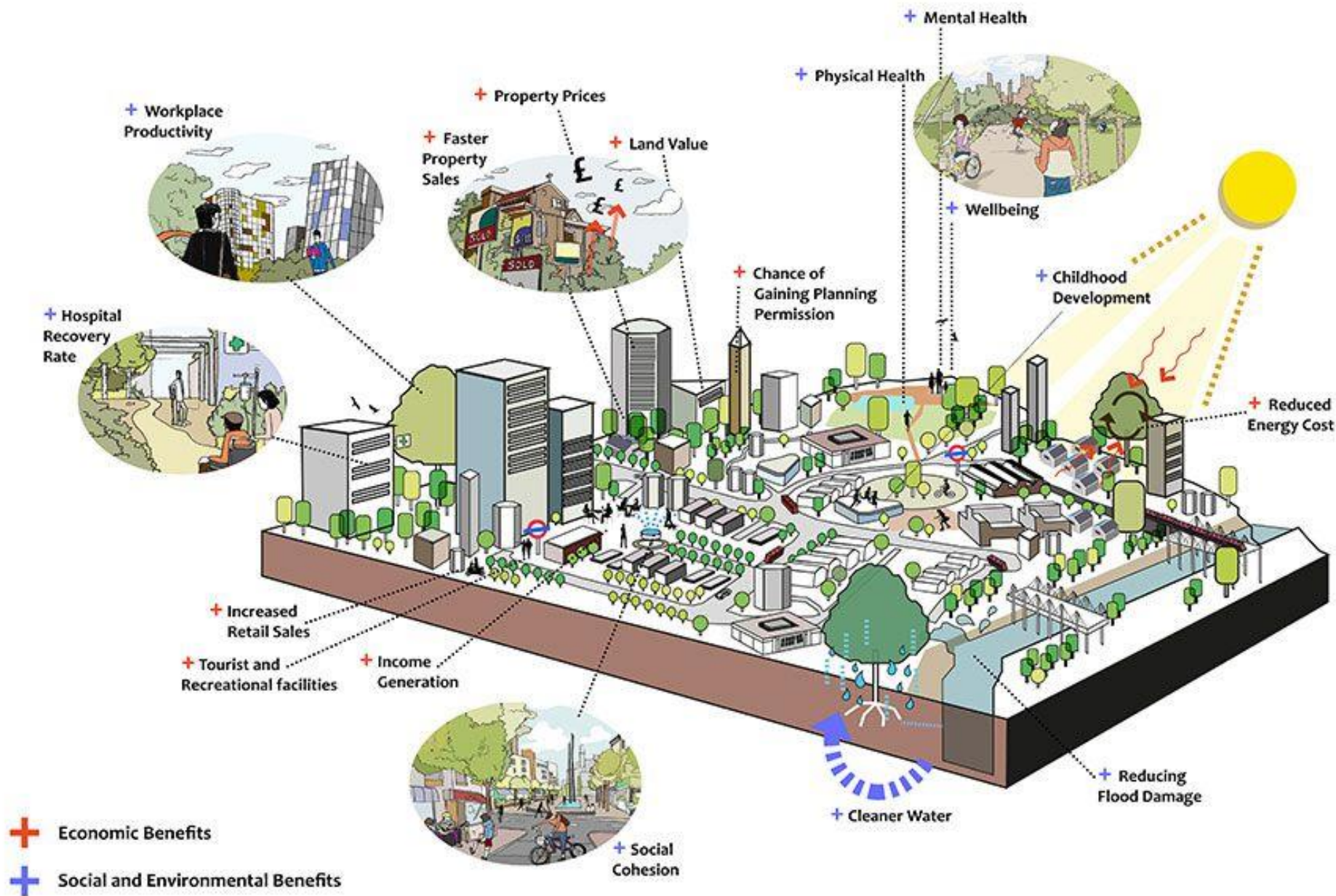

URBAN INFRASTRUCTURE

مؤلفه ها

مشکلات ساختار فضایی فعلی و آتی

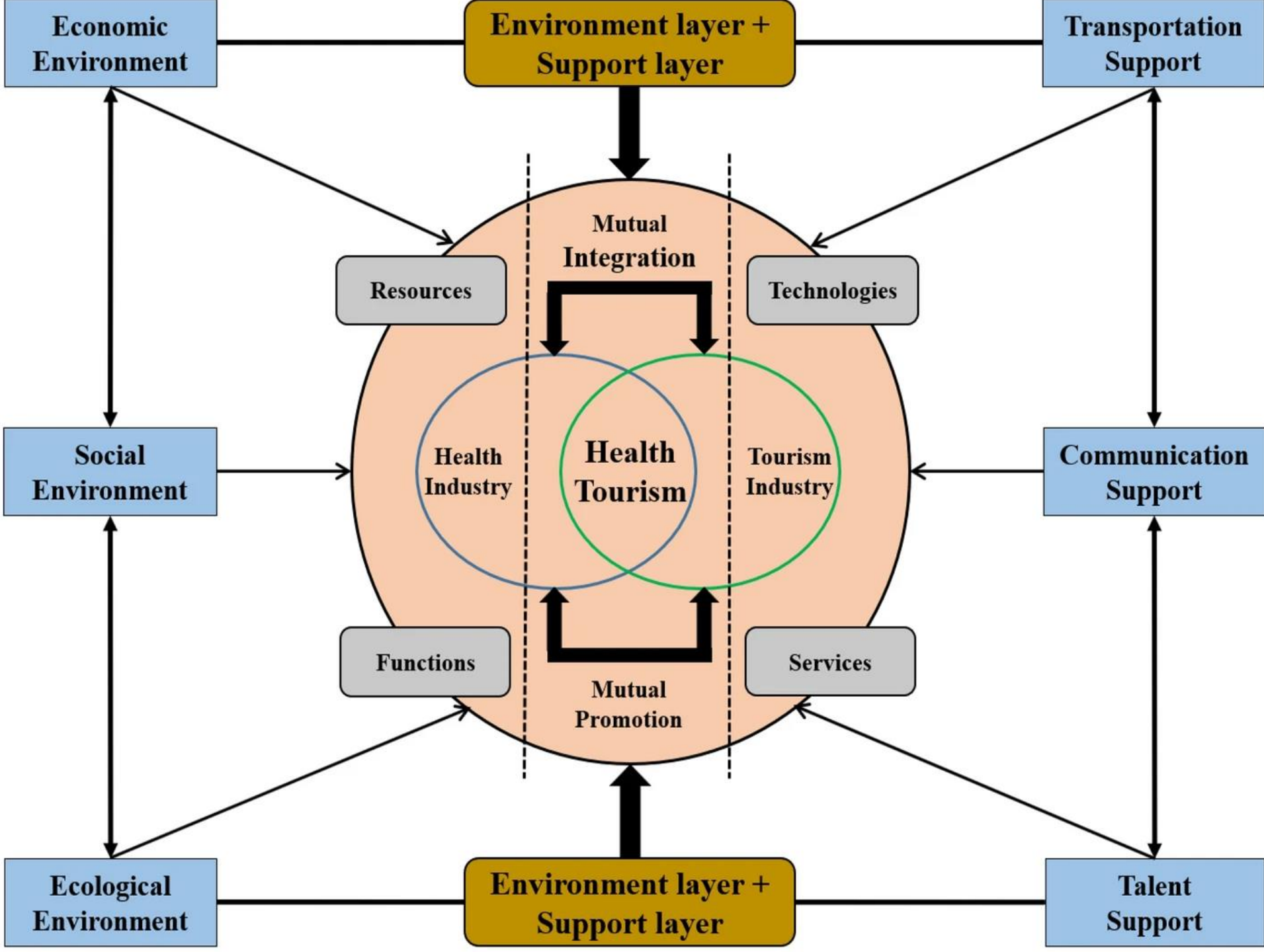

Figure 11.28 (a) Driving drainpipes that are perforated on one side into a hillside, with the perforated side up, can remove some subsurface water and help stabilize a hillside. (b) A drainpipe driven into the hillside at Point Fermin, California, helps remove subsurface water and stabilize the slope.